

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Υ.ΛΙ.Κ.Υ.
(Γ.Δ. ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ, ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ & ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ &

ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΩΝ

ΕΡΓΩΝ (Δ19)

ΤΜΗΜΑ : Μελετών και Προγραμματισμού
Ταχ. Δ/ση : Φαναριωτών 9
Ταχ. Κώδικας : 11471, Αθήνα
Πληροφορίες : Μ. Ντζοίδου
Τηλέφωνο : 210 6445289, 210 6424397
E-mail : daee@ggde.gr

✓	ΕΠΕΙΓΟΝ	✓	ΙΡΙΔΑ
---	---------	---	-------

Αθήνα, 14 Δεκεμβρίου 2023
Αρ. Πρωτ.: 382154 /Φ. ΒΟΥΛΗ

ΠΡΟΣ:

Τον Γενικό Διευθυντή
Υδραυλικών, Λιμενικών &
Κτηριακών Υποδομών,
κ. Αντώνιο Κοτσώνη
E-mail: gdyliky-gram@ggde.gr

ΘΕΜΑ : Απάντηση στη με αριθ. 2181/7-12-2023 Ερώτηση, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από δέκα (10) βουλευτές του ΚΚΕ, προς τους Υπουργούς Υποδομών και Μεταφορών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα «Να σταματήσει η περιβαλλοντική καταστροφή του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας».

ΣΧΕΤ. : Το με αριθ. πρωτ. 376101/11-12-2023 έγγραφό σας, με συνημμένο το με αριθ. πρωτ. 374122/8-12-2023 έγγραφο του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, διαβίβασης της με αρ. 2181/7-12-2023 Ερώτησης (αρ. πρωτ. 376106/11-12-2023).

Σε απάντηση στη με αριθ. 2181/7-12-2023 Ερώτηση, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από δέκα (10) βουλευτές του ΚΚΕ, προς τους Υπουργούς Υποδομών και Μεταφορών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα «Να σταματήσει η περιβαλλοντική καταστροφή του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΡΕΜΑΤΟΣ ΡΑΦΗΝΑΣ

Η διευθέτηση του ρέματος Ραφήνας αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης των τελευταίων τουλάχιστον 25 ετών. Συγκεκριμένα, το 2004 μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών σύμβαση που είχε υπογραφεί το **1999** μεταξύ ΕΥΔΑΠ και αναδόχου σύμπραξης γραφείων μελετών. Η εν λόγω σύμβαση διαλύθηκε το 2013 και το 2014 προκηρύχθηκε νέα σύμβαση, στο πλαίσιο της οποίας εκπονήθηκε Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και εκδόθηκαν Περιβαλλοντικοί Όροι.

Αναλυτικά:

1^η ΣΥΜΒΑΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ (1999-2013)

1. Στις 8-1-1999 υπεγράφη σύμβαση για την εκπόνηση της μελέτης μεταξύ ΕΥΔΑΠ και αναδόχου σύμπραξης γραφείων μελετών, αποτελούμενη από **9 μελετητικά γραφεία**. Η εν λόγω μελέτη ήταν σύνθετη μελέτη, η οποία περιελάμβανε την κύρια μελέτη (Υδραυλικά),

υποστηρικτικές μελέτες (Τοπογραφικά, Γεωτεχνικά), καθώς και Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ).

2. Το αντικείμενο της αρχικής σύμβασης ήταν η διευθέτηση του ρέματος Ραφήνας από την Λεωφόρο Σπάτων μέχρι την εκβολή του στη θάλασσα (L= 14,5 χλμ. περίπου) και τμημάτων των συμβαλλόντων ρεμάτων: Βαλανάρη, Αγ. Παρασκευής, Π. Μύλου, Διασταύρωσης 1, 2 και 3 και Καλλιτεχνούπολης.
3. Το 2004, η εν λόγω σύμβαση **μεταφέρθηκε** από την ΕΥΔΑΠ στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών για τη συνέχισή της.
4. Στις 21-12-2007 υπεγράφη Συμπληρωματική Σύμβαση, η οποία περιελάμβανε επιπλέον μελέτες: (1) Προμελέτη σήραγγας εκτροπής, (2) Γεωτεχνικές εργασίες για τη μελέτη της σήραγγας εκτροπής, (3) Γεωλογικές εργασίες για τη μελέτη της σήραγγας εκτροπής, (4) Τοπογραφικές εργασίες για τη μελέτη της σήραγγας εκτροπής, (5) Μελέτη Οριοθέτησης (ρέμα Ραφήνας και τα συμβάλλοντα ρέματα), (6) Μαθηματικό μοντέλο υπολογισμού των παροχών.
5. Το 2010, διαβιβάστηκε στην ΕΥΠΕ/Υπ. Περιβάλλοντος Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (με το Δ10/21545/6-7-2010 έγγραφο) και με το Δ10/22811/8-12-2010 έγγραφο διαβιβάστηκαν συμπληρωματικά στοιχεία.
6. Το 2012, με το υπ. αρ. ΕΥΠΕ/196190/17-2-2012 έγγραφο της ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ (Δ7/545/27-3-2012), επεστράφη η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) με **αρνητική γνωμοδότηση** και προτάθηκε **«να διερευνηθούν ηπιότερες παρεμβάσεις στο περιβάλλον»**.
7. Ακολούθησαν ευρείες συσκέψεις μεταξύ αρμοδίων υπαλλήλων των Περιβαλλοντικών Υπηρεσιών του ΥΠΕΚΑ, της Δ7 της ΓΓΔΕ/ΥΠΥΜΕΔΙ και της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας Αττικής, χωρίς να δοθεί κάποια λύση στο θέμα της έγκρισης της ΜΠΕ του έργου.
8. Στις 6-8-2013 ο Γενικός Διευθυντής Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Κ.Α. με το ΕΥΠΕ/169812/6-8-2013 έγγραφο του, γνωρίζει στη Διεύθυνση Δ7, ότι από περιβαλλοντικής απόψεως, «η προτεινόμενη στη ΜΠΕ λύση για τη διευθέτηση του ρέματος Ραφήνας δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποδεκτή από τις Υπηρεσίες Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ αναγνωρίζοντας τα προβλήματα αντιπλημμυρικής προστασίας της περιοχής.» Για τον λόγο αυτό το ΥΠΕΚΑ ζήτησε «να γίνει εξαντλητική διερεύνηση του ζητήματος από υδρολογική, υδρογεωλογική, υδραυλική, οικολογική, περιβαλλοντική και τεχνική άποψη συνεκτιμώντας και άλλους παράγοντες όπως την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των περιουσιών, με στόχο να επιτευχθεί το βέλτιστο οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά αποτέλεσμα».
9. Κατόπιν του ανωτέρω εγγράφου, η σύμβαση διαλύθηκε με την υπ. αρ. Δ7β/1271/30-8-2013 Απόφαση Υπουργού ΥΜΕΔΙ.

2^η ΝΕΑ ΣΥΜΒΑΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ (2015-2019)

1. Το 2014, η Διεύθυνση Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων (ΔΑΕΕ) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών προέβη σε προκήρυξη νέας σύμβασης για την ανασύνταξη της μελέτης, με σκοπό στη νέα μελέτη των έργων διευθέτησης **να υιοθετηθούν πλήρως οι ως άνω αναφερόμενες παρατηρήσεις του ΥΠΕΚΑ**. Στα τεύχη δημοπράτησης της νέας μελέτης ενσωματώθηκαν **αυτούσιες** οι παρατηρήσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος, προκειμένου η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που θα εκπονείτο να είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ώστε να εγκριθούν οι Περιβαλλοντικοί Όροι του έργου και συνακολούθως να εκπονηθεί οριστική μελέτη για την υλοποίηση του έργου διευθέτησης.

2. Στις 17-11-2015 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και σύμπραξης Γραφείων Μελετών, αποτελούμενη από **6 γραφεία μελετών**. Η εν λόγω μελέτη είναι σύνθετη μελέτη, στην οποία περιλαμβάνονται: η κύρια υδραυλική μελέτη (Υδρολογική μελέτη, προμελέτη, οριστική μελέτη, μελέτη οριοθέτησης), υποστηρικτικές μελέτες (στατική μελέτη, συγκοινωνιακή μελέτη, γεωτεχνικά, γεωλογικά, ειδική αρχιτεκτονική μελέτη ανάπλασης περιβάλλοντος χώρου, μελέτες Η/Μ, μελέτες οδοφωτισμού), καθώς και περιβαλλοντική μελέτη, οικονομικές μελέτες και μελέτη κόστους οφέλους.
3. Στις 2-11-2016 (με το ΔΑΕΕ/οικ.1893/2-11-2016 έγγραφο) υποβλήθηκε η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η ΜΠΕ τέθηκε σε διαβούλευση από το ΥΠΕΝ στις 22-9-2017.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο της Περιφέρειας Αττικής εξέδωσε Ανακοίνωση με την οποία ορίστηκε ο χρόνος της δημόσιας διαβούλευσης της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της μελέτης. Η ανωτέρω Ανακοίνωση, με το 208389/12-10-2017 έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων και Επιτροπών της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού της Περιφέρειας Αττικής, διαβιβάστηκε στην εφημερίδα «ΓΕΝΙΚΗ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ» και η Ανακοίνωση δημοσιεύτηκε στο Φύλλο με αρ. 11872/13-10-2017.

Κατά τη φάση της διαβούλευσης η ΜΠΕ εστάλη προς γνωμοδότηση σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και ειδικότερα στους Δήμους Ραφήνας - Πικερμίου, Σπάτων-Αρτέμιδας, Παλλήνης και Παιανίας και έλαβε θετική γνωμοδότηση από τα Δημοτικά Συμβούλια των Δήμων Ραφήνας - Πικερμίου, Σπάτων-Αρτέμιδας και Παλλήνης, καθώς και από το Περιφερειακό Συμβούλιο Αττικής και από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής της Περιφέρειας Αττικής.

Το έργο έχει εξεταστεί περιβαλλοντικά κατά προτεραιότητα ως ιδιαιτέρου περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος έναντι των αναφερόμενων προγραμματιζόμενων υποδομών της περιοχής, οι οποίες όμως επίσης αναφέρονται και έχουν ληφθεί υπόψη στη ΜΠΕ.

Όλες οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των έργων βάσει κείμενης νομοθεσίας έχουν ενδελεχώς εξεταστεί στην εγκεκριμένη ΜΠΕ του έργου, μετά από μακρά διαδικασία ελέγχου, αξιολόγησης και διαβούλευσης. Η ΜΠΕ εξέτασε ενδελεχώς τα θέματα αποκατάστασης του τοπίου και έχουν ληφθεί βάσει της εγκεκριμένης ΜΠΕ όλα τα απαιτούμενα μέτρα περιορισμού των επιπτώσεων του έργου.

4. Με την υπ. αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/49828/981/27-07-2018 (ΑΔΑ: 6Π1Ρ4653Π8-13Τ) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγκρίθηκαν οι Περιβαλλοντικοί Όροι για την κατασκευή και λειτουργία του έργου «Διευθέτηση – Οριοθέτηση Ρέματος Ραφήνας».
5. Μετά την έγκριση των ως άνω περιβαλλοντικών όρων και την έγκριση της Προμελέτης, στο πλαίσιο της υπόψη σύμβασης εκπονήθηκε και εγκρίθηκε ταυτόχρονα με την Οριστική Μελέτη των έργων Διευθέτησης και η Μελέτη Οριοθέτησης, και σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 του ν.4258/2014 εκδόθηκε Υπουργική Απόφαση Επικύρωσης καθορισμού οριογραμμών (Δ19/οικ.1822/6-6-2019) του ρέματος Ραφήνας από Χ.Θ. 0+000 έως Χ.Θ. 15+000 και του ρέματος Βαλανάρη από Χ.Θ. 0+000 (θέση συμβολής στη Χ.Θ. 3+958 του ρέματος Ραφήνας) έως Χ.Θ. 2+000.

Η εν λόγω Υπουργική Απόφαση δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 328/Δ/18-6-2019, ενώ κατά της απόφασης ασκήθηκαν δύο αιτήσεις ακύρωσης στο ΣτΕ. Με τις αποφάσεις 1359/2020 και 1360/2020, το ΣτΕ έκρινε ότι η επικύρωση του καθορισμού των οριογραμμών του ρέματος έπρεπε να γίνει με Προεδρικό Διάταγμα και όχι με υπουργική απόφαση και ανέβαλε την έκδοση οριστικής απόφασης.

Κατόπιν των παραπάνω αποφάσεων του ΣΤΕ, η Υπηρεσία μας προέβη σε όλες τις διαδικασίες για την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος (ΦΕΚ 498/Δ/2021) «Επικύρωση καθορισμού οριογραμμών ρέματος Ραφήνας από Χ.Θ. 0+000 έως Χ.Θ. 15+000 και ρέματος Βαλανάρη από Χ.Θ. 0+000 (θέση συμβολής στη Χ.Θ. 3+958 του ρέματος Ραφήνας) έως Χ.Θ. 2+000».

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΑΣΕΙ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΜΠΕ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

1. Οι παροχές έχουν προκύψει με πλήρη ανάλυση των δεδομένων και αφού ελήφθησαν υπόψη πληρέστερα και νεότερα υδρολογικά στοιχεία και από σταθμούς μέσα στη λεκάνη απορροής. Επίσης έγινε επικαιροποίηση του μαθηματικού ομοιώματος, στο οποίο συμπεριελήφθη αναλυτικά και το εκτρεπόμενο τμήμα της λεκάνης απορροής του ρ. Ποδονίφτη και έγινε εξαντλητική διερεύνηση εναλλακτικών σεναρίων, καθώς και της αναμενόμενης μελλοντικής εξέλιξης.
2. **Η κάλυψη των επιφανειών των διατομών έργων διευθέτησης είναι περιβαλλοντικά πολύ καλύτερη δεδομένου ότι επετεύχθη σημαντική μείωση των επιφανειών από σκυρόδεμα στο 50% περίπου, καθώς και μείωση εν γένει των καλυπτόμενων επιφανειών με συρματοκιβώτια κατά 27% περίπου.**
3. Με βάση την ανάλυση που ευκρινώς παρουσιάστηκε στην ΜΠΕ, η πλημμύρα 50-ετίας που σήμερα είναι ύψους 485 m³/s (και μελλοντικά θα αυξηθεί σε 520 m³/s λόγω αστικής ανάπτυξης και μόνο) προκαλεί κατακλύσεις δύο σχολικών συγκροτημάτων (με νηπιαγωγεία, δημοτικά και γυμνάσια), χιλιομέτρων οδικού δικτύου, του αθλητικού σταδίου Ραφήνας, παιδικής χαράς, δεκάδων οικιών και δεκάδων καταστημάτων και επιχειρήσεων, της Ι.Μ. Αγ. Φιλοθέης, γεφυρών, του νεκροταφείου Ραφήνας και υποδομών δικτύων ΟΚΩ σε αυτά τα σημεία (ενέργεια, αέριο, επικοινωνίες, κ.λπ.) **(Βλέπε συνημμένο Σχέδιο 3.1 «Χάρτης Επικινδυνότητας Πλημμύρας»)**. Ανάλογες είναι οι επιπτώσεις που προκύπτουν αν μελετήσει κανείς τον χάρτη των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) της Οδηγίας 60/2007. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι κατά την πλημμύρα του 2013, με περίοδο επαναφοράς περίπου 5 ετών (έναντι της πλημμύρας σχεδιασμού 50 ετών), πλημμύρισαν εκτός άλλων τόσο το σχολικό συγκρότημα στην Παλλήνη (θέτοντας σε κίνδυνο τους μαθητές που βρίσκονταν εκεί), όσο και το σχολικό συγκρότημα της Ραφήνας.
4. Στη μελέτη έχει υπολογιστεί η πλημμυρική παροχή αιχμής περιόδου επαναφοράς 50-ετίας για όλα τα εξετασθέντα σενάρια.
5. **Η παροχетеυτικότητα της υφιστάμενης κοίτης είναι πολύ περιορισμένη.** Από τους υπολογισμούς προκύπτει ότι εάν δεν γίνει καμία επέμβαση στο ρέμα και τα υφιστάμενα τεχνικά διέλευσής του, η διερχόμενη παροχή πλημμύρας στο κατάντη τμήμα χωρίς την εμφάνιση υπερχειλίσεων και κατακλύσεων αντιστοιχεί σε πλημμύρα περιόδου επαναφοράς περίπου 2 ετών για τη μελλοντική κατάσταση (πολεοδομικής εξέλιξης) χωρίς έργα διευθέτησης, ενώ στην πλημμύρα 5-ετίας αρχίζουν να εμφανίζονται υπερχειλίσσεις.
6. Με τον προτεινόμενο σχεδιασμό εξασφαλίζεται ότι οι γραμμές πλημμύρας 50-ετίας με τα προτεινόμενα έργα αύξησης της παροχетеυτικότητας, περιορίζονται μέσα στις προτεινόμενες διατομές.
7. Επομένως είναι σαφές ότι τα προτεινόμενα έργα διευθέτησης καλύπτουν πλήρως και επαρκώς την πλημμυρική παροχή αιχμής περιόδου επαναφοράς 50-ετίας, απαλείφουν πλήρως τον πλημμυρικό κίνδυνο για πλημμύρες μέχρι και 50-ετίας, ενώ μειώνουν σημαντικά και τον πλημμυρικό κίνδυνο (κατακλύσεις) για μεγαλύτερες περιόδους επαναφοράς. Αντίθετα η μηδενική λύση σημαίνει διατήρηση του πλημμυρικού κινδύνου στα σημερινά υψηλότερα

επίπεδα (και αύξησή του μελλοντικά λόγω αστικής ανάπτυξης), όπως δείχνουν τα ευρήματα της μελέτης αλλά και το ιστορικό των πλημμυρών στην περιοχή.

II. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΟΥ

1. Το υπόψη έργο περιλαμβάνεται στο «πακέτο» δέκα (10) αντιπλημμυρικών έργων (ΠΙΝΑΚΑΣ 1), συνολικού προϋπολογισμού 430 εκ. ευρώ, τα οποία έχουν ενταχθεί στον άξονα 11 «Εφαρμογή Στρατηγικής προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», προκειμένου να συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΣΠΑ 2014-2020.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1		
α/α	Τίτλος Έργου	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ (€, με ΦΠΑ)
1	ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΕΡΑΣΙΝΟΥ	48.694.860,00
2	ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΣ	10.190.000,00
3	ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ (ΚΑΝΑΠΙΤΣΑ)	23.500.000,00
4	ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΕΣΧΑΤΙΑΣ	82.600.000,00
5	ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΡΑΣΙΝΟΥ	15.500.000,00
6	ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ (Β' ΦΑΣΗ)	10.520.000,00
7	ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΑΧΑΝΑΓΟΡΑΣ	31.000.000,00
8	ΕΡΓΑ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ	21.000.000,00
9	ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΡΑΦΗΝΑΣ	85.696.400,00
10	ΕΡΓΑ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ	60.000.000,00

Για την χρηματοδότηση των εν λόγω έργων, τα οποία έχουν ήδη δημοπρατηθεί, υπογράφηκε στις 26-9-2019 δανειακή σύμβαση με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΙΒ), ποσού 150 εκ. €, με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους δανειοδότησης για τη χώρα μας και στις 13-3-2020 αντίστοιχη δανειακή σύμβαση με την Τράπεζα του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEB), ποσού 70 εκ. €.

Σημειώνεται ότι και οι δύο προαναφερόμενοι χρηματοδοτικοί φορείς (ΕΙΒ και CEB) ενέκριναν την εν λόγω δανειοδότηση έπειτα από ενδελεχή έλεγχο όλων των μελετών από τα τεχνικά τους κλιμάκια, με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των ευρωπαϊκών οδηγιών για τα νερά, τη διαχείριση κινδύνων πλημμύρας, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή κλπ. Επισημαίνεται επίσης ότι, κατά τη διαδικασία έγκρισης του δανείου, τα τεχνικά κλιμάκια των χρηματοδοτικών φορέων απαίτησαν και ήρθαν σε επαφή με τα στελέχη της Δ/νσης Περιβαλλοντικών Αδειοδοτήσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, προκειμένου να επιβεβαιώσουν ότι έχουν τηρηθεί όλα τα προβλεπόμενα στην περιβαλλοντική νομοθεσία.

Επιπρόσθετα, όσον αφορά το έργο διευθέτησης του ρ. Ραφήνας, κατά τη διαδικασία έγκρισης του δανείου, τα τεχνικά τους κλιμάκια πραγματοποίησαν αυτοψία στην περιοχή του έργου

και συνομίλησαν με κατοίκους της περιοχής, οι οποίοι εξέφρασαν την σπουδαιότητα και αναγκαιότητα υλοποίησης του έργου.

2. Με την υπ' αρ. ΕΥΔ/ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 5384/27-05-2021 Απόφαση Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ (ΑΔΑ: 9ΞΛΟ46ΜΤΛΡ-Ε5Φ) εγκρίθηκε η ένταξη της πράξης: «ΕΡΓΟ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΡΕΜΑΤΟΣ ΡΑΦΗΝΑΣ», με κωδικό ΟΠΣ 5051088, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020», με προϋπολογισμό 101.528.991,26 € και δικαιούχο τη Διεύθυνση Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.
3. Στην ως άνω πράξη συμπεριλαμβάνεται το 1ο υποέργο με τίτλο: «ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΡΑΦΗΝΑΣ», με προϋπολογισμό 85.696.400,00 € (με ΦΠΑ 24%).

ΣΥΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

4. Με την υπ' αρ. 207303/29-07-2021 απόφαση Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (ΑΔΑΜ: 21REQ009006915, ΑΔΑ: 640Φ465ΧΘΞ-4ΙΗ) εγκρίθηκε η δέσμευση προϋπολογισμού ποσού 85.696.400,00 € σε βάρος του εναριθμού έργου 2021ΣΕ27110006 της ΣΑΕ271/1 για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης έργου με τίτλο: «ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΡΑΦΗΝΑΣ», εγκρίθηκε η προσφυγή στην ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του Ν.4412/2016, άνω των ορίων του άρθρου 5, μέσω ΕΣΗΔΗΣ, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, για τη σύναψη της σύμβασης του έργου και εγκρίθηκε η Διακήρυξη και τα λοιπά Τεύχη Δημοπράτησης του Διαγωνισμού.
5. Με την υπ' αρ. πρωτ. 212932/05-07-2022 Απόφαση Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (ΑΔΑΜ: 22ΑWRD011298086, ΑΔΑ: Ω3ΦΦ465ΧΘΞ-ΞΡΨ) κατακυρώθηκε η δημόσια σύμβαση έργου με τίτλο: «ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΡΑΦΗΝΑΣ» στον Οικονομικό Φορέα με την επωνυμία «INTRAKAT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ», με διακριτικό τίτλο: «INTRAKAT», με μέση τεκμαρτή έκπτωση 12,20% που αντιστοιχεί σε συνολικό ποσό προσφοράς 75.267.351,39 € εκ των οποίων 60.699.476,93 € για εργασίες και 14.567.874,46 € για Φ.Π.Α. 24%.
6. Η Σύμβαση με την ανάδοχο εταιρεία «INTRAKAT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ», με διακριτικό τίτλο «INTRAKAT» υπεγράφη στις 11-11-2022, με συνολική προθεσμία κατασκευής και αποπεράτωσης του ανωτέρω έργου τριάντα έξι (36) μηνών από την υπογραφή της σύμβασης.

III. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. Η αναγκαιότητα κατασκευής έργων διευθέτησης στο ρέμα Ραφήνας έχει καταδειχτεί σε όλες τις προηγούμενες μελέτες, καθώς και από τη διαχρονική συμπεριφορά του ρέματος σε πλημμυρικά επεισόδια και προκύπτει από πολλούς παράγοντες, όπως το έντονο πρόβλημα πλημμυρών στην περιοχή, η ανάγκη οριοθέτησης και προστασίας της κοίτης του ρέματος και η προστασία του ρέματος από μεγάλες προγραμματιζόμενες πολεοδομικές παρεμβάσεις πλησίον του, όπως οι οδικές αρτηρίες της συνέχειας της Ελεύθερης Λεωφόρου Αθηνών - Σπάτων και η Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) Βορείων Μεσογείων.
2. **Η διευθέτηση του ρέματος αποτελεί περιβαλλοντικό όρο για τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας της Αττικής Οδού** (στα οποία εντάσσεται και το ΉΔΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟ έργο εκτροπής μέρους των πλημμυρικών παροχών του Ποδονίφτη) και ειδικότερα για το έργο κατασκευής του τμήματος της Ελεύθερης Λεωφόρου Ελευσίνας-Σταυρού-Σπάτων από τον ανισόπεδο κόμβο της Λεωφόρου Κηφισίας έως το νέο Διεθνές

Αερολιμένα της Αθήνας, όπως διαλαμβάνεται στον **N.2338/1995, που αφορά την κατασκευή του αεροδρομίου Ελ. Βενιζέλος (άρθρο 10, παρ.2, περίπτωση δ7, σελ. 6056-6057).**

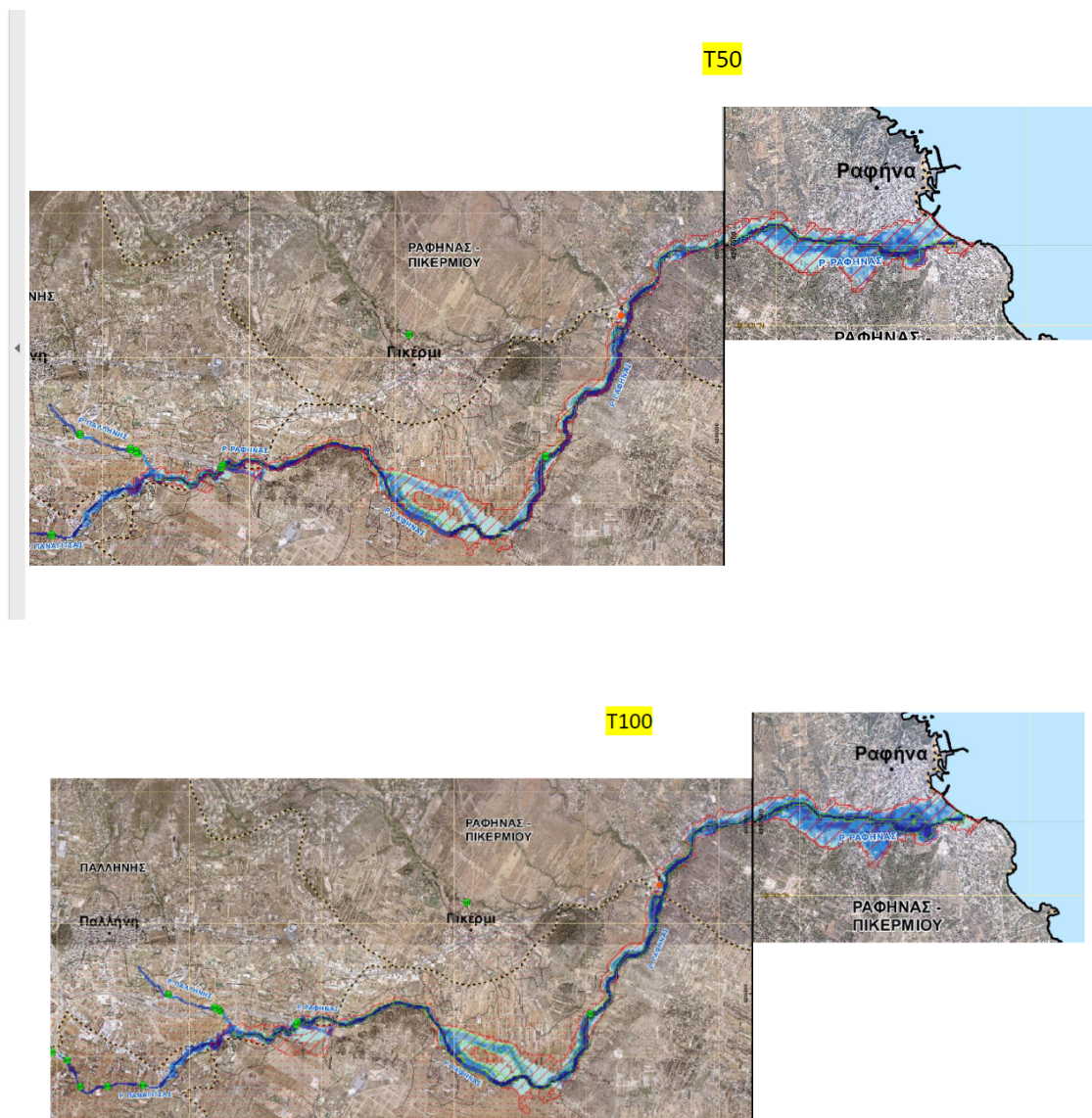
3. Μέχρι και σήμερα, η αντιπλημμυρική προστασία των περιοχών της λεκάνης του ρέματος εξακολουθεί να είναι ελλιπής και ανεπαρκής. Στην περιοχή έχουν κατασκευαστεί σημαντικά έργα, όπως η Αττική Οδός, εμπορικά κέντρα, κ.α., η κατασκευή των οποίων σε συνδυασμό με τις ραγδαίες μεταβολές στις χρήσεις γης (αύξηση των αδιαπέρατων επιφανειών λόγω της αύξησης εμπορικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας) μετέβαλε ουσιαστικά τις παραμέτρους απορροής και κατέστησε αναγκαία την παρέμβαση στην ούτως ή άλλως ανεπαρκή φυσική κοίτη. Είναι επίσης γεγονός, ότι το ρέμα Ραφήνας επιβαρύνθηκε από την εκτροπή μέρους των πλημμυρικών παροχών του Ποδονίφτη, που έγινε στα πλαίσια της αντιπλημμυρικής προστασίας των έργων της Αττικής Οδού. Σημειώνεται ότι ανάντη της Λεωφ. Σπάτων το ρέμα διευθετήθηκε στα πλαίσια της Αττικής Οδού (ρέμα Παναγίτσας), χωρίς να γίνουν αντίστοιχα έργα στα κατάντη.
4. Σύμφωνα με το εγκεκριμένο από το ΥΠΕΝ «Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (EL 06)» (ΦΕΚ Β' 2693/6-7-2018), **το ρέμα Ραφήνας ανήκει στη Ζώνη Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ) «Περιοχή των Μεσογείων (GR06RAK0003)»** (σύμφωνα με την 1η Αναθεώρηση ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ (2019), η περιοχή Μεσογείων έχει νέο κωδικό «EL06APSFR003»).

Στο ως άνω εγκεκριμένο «Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (EL 06)», το έργο διευθέτησης του ρέματος Ραφήνας περιλαμβάνεται ρητά στις δράσεις του Μέτρου EL_06_33_12 «Μελέτες/Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας», με φορέα υλοποίησης τη Δ/ση Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Το εν λόγω μέτρο περιλαμβάνει δράσεις για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων και τη μείωση του πλημμυρικού κινδύνου, που μελετώνται ή έχουν μελετηθεί και προγραμματίζονται να υλοποιηθούν στο Υδατικό Διαμέρισμα και **κατά προτεραιότητα στις ζώνες πλημμύρας 100ετίας εντός ΖΔΥΚΠ.**

ΟΝΟΜΑ ΜΕΤΡΟΥ	Μελέτες/Έργα Αντιπλημμυρικής Προστασίας
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	EI_06_33_12
ΦΥΣΗ ΜΕΤΡΟΥ	Δέσμη Παρεμβάσεων
ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΡΟΥ (ΑΞΟΝΑΣ & ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ ΔΚΠ)	Προστασία, M33
ΣΤΟΧΟΣ ΔΚΠ	Σ2
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	Το μέτρο περιλαμβάνει δράσεις: i. οριοθέτησης ποταμών και χειμάρρων ii. διευθέτησης ποταμών/χειμάρρων για την αύξηση της παροχευτικότητάς τους, την προστασία της κοίτης (επένδυση και αντιστήριξη πρανών και πυθμένα) και τη ρύθμιση της ροής (κατασκευή αναβαθμών για τη μείωση της κατά μήκος κλίσης, λεκάνες καταστροφής ενέργειας για την εκτόνωση της ροής κλπ) iii. κατασκευής αντιπλημμυρικών αναχωμάτων για την ασφαλή παροχέτευση των πλημμυρικών αιχμών iv. κατασκευής λιμνών κατακράτησης και φραγμάτων ανάσχεσης πλημμυρικών ροών v. παράπλευρης εκτόνωσης/αποθήκευσης των πλημμυρικών ροών για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων και τη μείωση του πλημμυρικού κινδύνου που μελετώνται ή έχουν μελετηθεί και προγραμματίζεται να υλοποιηθούν στο Υδατικό Διαμέρισμα και κατά προτεραιότητα στις ζώνες πλημμύρας 100ετίας εντός των ΖΔΥΚΠ. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά για το ΥΔ της Αττικής, το μέτρο αφορά τμήματα του Κηφισού ποταμού και των ρεμάτων Ραφήνας, Αγ. Ιωάννη Θριασίου, Αγίου Γεωργίου Ανατολικής Αττικής, Σαρανταπόταμου, Αγίου Γεωργίου (Γιαννούλας) Θριασίου Πεδίου, Εσχατιάς, Αχαρνών (Καναπίτσα) και Ποδονόφτη, Αγίας Αικατερίνης και Σούρες Θριασίου Πεδίου. Σημειώνεται ότι η αναφορά στο T=100 αναφέρεται στη γεωγραφική επίδραση του μέτρου και δεν σχετίζεται με το μέγεθος σχεδιασμού των αντιπλημμυρικών έργων, το οποίο ορίζεται με βάση τους εκάστοτε ισχύοντες κανονισμούς και τις τεχνικές προδιαγραφές των μελετών των υπ' όψιν έργων.
ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΥΠΥΜΕ/ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ/ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ/ΔΑΕΕ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, (Δ/ΝΣΕΙΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ), ΔΗΜΟΙ
ΕΙΔΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	Τεχνικά μέτρα Αντιπλημμυρικής Προστασίας
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΖΔΥΚΠ GR06RAK0001, GR06RAK0002, GR06RAK0003, GR06RAK0004, GR06RAK0005, GR06RAK0006, GR06RAK0007, GR06RAK0011, GR06RAK0012
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕΤΡΟΥ	Πλημμυρικές ζώνες που εμφανίζονται στους Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας για T=100έτη
ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΣΤΟΧΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΣΔΑΔΠ	ΝΑΙ Συσχέτιση με τα μέτρα M06B0902 & M06B0904
ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΚΑΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	Υψηλή Γεωργία και κτηνοτροφία: Δράση 5. Μέτρο 2
ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΜΕΤΡΟΥ	Βραχυπρόθεσμο - Μεσοπρόθεσμο
ΣΤΑΔΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Σε εξέλιξη
ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	95.600.000,00
ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ	Διαθέσιμος προϋπολογισμός Άξονα 5 του ΠΕΠ Αττικής για συναφείς δράσεις

Ακολουθούν χάρτες επικινδυνότητας κατάκλυσης πλημμύρας και links από την ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ (floods.ypeka.gr).

Χάρτες επικινδυνότητας (T50, T100), όπου φαίνεται η κατάκλυση

Οι παραπάνω χάρτες είναι διαθέσιμοι στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ floods.ypeka.gr (απεικονίζεται το μέγιστο βάθος νερού στην περίπτωση πλημμύρας για T50, T100, T1000)

T50:

https://floods.ypeka.gr/egyFloods/gr06/gr06_maps.jpg_p05/maxdepth/GR06_P05_S1_MD_T50_04800-42000.jpg
https://floods.ypeka.gr/egyFloods/gr06/maps/GR06_P05_S1_MD_T50_05000-42000.jpg

T100:

https://floods.ypeka.gr/egyFloods/gr06/gr06_maps.jpg_p05/maxdepth/GR06_P05_S2_MD_T100_04800-42000.jpg
https://floods.ypeka.gr/egyFloods/gr06/gr06_maps.jpg_p05/maxdepth/GR06_P05_S2_MD_T100_05000-42000.jpg

T1000:

https://floods.ypeka.gr/egyFloods/gr06/maps/GR06_P05_S3_MD_T1000_04800-42000.jpg
https://floods.ypeka.gr/egyFloods/gr06/gr06_maps.jpg_p05/maxdepth/GR06_P05_S3_MD_T1000_05000-42000.jpg

5. Στην περιοχή των κεντρικών Μεσογείων Αττικής, όπου βρίσκεται το έργο, έχουν καταγραφεί πολλά ιστορικά πλημμυρικά συμβάντα από την περίοδο 1977-2019, που έχουν προκαλέσει σοβαρές υλικές ζημιές. Χαρακτηριστικά σημαντικά πλημμυρικά επεισόδια είναι τα παρακάτω:

1977 : Μεγάλες πλημμύρες του ρέματος Ραφήνας προκάλεσαν ανθρώπινα θύματα και σοβαρές υλικές ζημιές.

1998 : Πλημμύρα στις 26/03/1998 προκάλεσε καταστροφές σε τεχνικά του ρέματος: αχρήστευση της γέφυρας Αγ. Τριάδας, ανατροπή της γέφυρας Μαντζουράκη, υπονόμευση της γέφυρας Μύλου και εκτεταμένη διάβρωση των πρανών του ρέματος Ραφήνας.

2011 : Πλημμύρα στις 4/2/2011

2013 : Πλημμύρα στις 22/02/2013 προκάλεσε καταστροφή της γέφυρας Λ. Σπάτων (και του εγκατεστημένου σταθμού μέτρησης παροχής), παράσυρση τμήματος οικίας ανάντη της γέφυρας οδού Δωδεκανήσου, καταστροφή του τοίχου της Ι.Μ. Αγ. Φιλοθέης, ευρεία κατάκλυση στην περιοχή Πλατύ Χωράφι ανάντη και κατάντη της οδού Αρίωνος, κατάκλυση των σχολείων Παλλήνης και Ραφήνας, υποσκαφή και κατάρρευση οικίας ανάντη γέφυρας Δωδεκανήσων και αλλού. Σύμφωνα με υδρομετρικά στοιχεία από το πρόγραμμα FLIRE η μέγιστη παροχή στη γέφυρα Δωδεκανήσου ήταν 152.8 m³/s, ενώ στην πεζογέφυρα Ευβοϊκού 128.5 m³/s (περίοδος επαναφοράς 5 ετών περίπου).

Βλέπε τα υπ. αριθ. 2383/11-4-2013 και 3552/18-4-2013 έγγραφα του Δ. Ραφήνας, το από 16-4-2021 έγγραφο του Δ. Σπάτων και το 35775/14-11-2019 έγγραφο του Δ. Παλλήνης.

Επίσης παρατίθενται συνδέσεις στο διαδίκτυο με καταγραφές από την εν λόγω πλημμύρα:

<https://youtu.be/sL8f6kloPGA>

<https://youtu.be/F1SMldRyPqs>

2018 : Πλημμύρα στις 22/02/2013

Βλέπε το 35775/14-11-2019 έγγραφο του Δ. Παλλήνης.

2019 : Πλημμύρα στις 19-6-2019

Βλέπε το 35775/14-11-2019 έγγραφο του Δ. Παλλήνης.

Κηρύχθηκε σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας η Δημοτική Ενότητα Παλλήνης του Δήμου Παλλήνης, της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών που προέκυψαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα (έντονες βροχοπτώσεις) που εκδηλώθηκαν την 19-06-2019 στην παραπάνω περιοχή (ΑΔΑ: 6ΞΝ546ΜΚ6Π-ΞΔΒ).

Πλημμυρικά προβλήματα συνεχίζουν να παρουσιάζονται σχεδόν κάθε χρόνο με πιο πρόσφατο στις 9/3/2020 όπου κατακλύστηκαν γέφυρες και διεκόπη η κυκλοφορία οδών, όπως της οδού Αρίωνος.

6. Αποτέλεσμα των ανωτέρω πλημμυρικών συμβάντων είναι να εκκρεμούν αιτήσεις και αγωγές αποζημίωσης από πολίτες που έχουν υποστεί τις εν λόγω ζημιές. Στη συνέχεια καταγράφονται και επισυνάπτονται έγγραφα που καταδεικνύουν τα πλημμυρικά συμβάντα:

(α) Στο με αρ. πρωτ. 35775/14-11-2019 έγγραφο του Δημάρχου Παλλήνης, με τα συνημμένα του καταγράφονται τα σοβαρά προβλήματα λόγω πλημμυρών που έχουν συμβεί στην περιοχή και ειδικότερα σε 2 σχολεία του Δήμου, τα τελευταία χρόνια, από το 2013 έως σήμερα. Σημειώνεται ότι η περιοχή Δ.Ε. Παλλήνης του Δήμου Παλλήνης κηρύχθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας από 19-6-2019 έως και 19-3-2020, λόγω της τελευταίας πλημμύρας και πραγματοποιήθηκε προσωρινή μετεγκατάσταση των εν λόγω σχολείων, εκτός γραμμών πλημμύρας.

(β) Σύμφωνα με το 2383/11-4-2013 έγγραφο του Δήμου Ραφήνας-Πικερμίου:

«Κατά μήκος του ρέματος παρατηρούνται κατακρήμνιση πρανών, διεύρυνση της κοίτης εκατέρωθεν, ανύψωση πυθμένα από φερτά υλικά και μπάζα.

*Σημειώνεται ότι κατά την κορύφωση του πλημμυρικού φαινομένου η στάθμη των νερών του ρέματος υπερέβη τη στάθμη οδοστρώματος της οδού Ευβοϊκού, **η βασική οδός προσπέλασης από και προς το λιμάνι**, πλημμύρισαν κατοικίες (εντός σχεδίου περιοχή) και εκκενώθηκε το 1^ο Δημοτικό και 1^ο Νηπιαγωγείο. Στην απέναντι όχθη (εκτός σχεδίου περιοχή), πλημμύρισαν κατοικίες και γκρεμίστηκαν μάντρες από την ορμή του υδάτινου όγκου, η δε κατακρήμνιση πρανών συμπαρέσυρε μέρος του παρακείμενου ανώνυμου δρόμου που εξυπηρετούσε την πρόσβαση στις εκεί κατοικίες.»*

*«Απαιτείται **κατασκευή νέας γέφυρας**, αντικατάσταση της υπάρχουσας της Βελανιδιάς όπου το μέγεθος διεύρυνσης της κοίτης είχε ως αποτέλεσμα το νότιο ακρόβαθρο της γέφυρας να χωροθετείται πλέον στο κέντρο της κοίτης, η δε κατακρήμνιση πρανών συμπαρέσυρε μέρος του παρακείμενου ανώνυμου δρόμου που εξυπηρετούσε την πρόσβαση στις εκεί κατοικίες.»*

«Ανάντη και εκατέρωθεν του ρέματος, στο ύψος της γέφυρας επί της οδού Δωδεκανήσου, επήλθε κατάρρευση δύο κατοικιών, κατακρήμνιση των οικοπέδων τους, πλημμυρισμός των υπολοίπων κατοικιών, διεύρυνση της κοίτης που συμπαρέσυρε αύλιους χώρους και περιφράξεις και προκάλεσε υποσκαφές στην θεμελίωση κατοικιών.»

«Επί της οδού Αρίωνος υφίστανται τρεις γέφυρες όπου στη 2η γέφυρα απαιτούνται εργασίες αποκατάστασης υποσκαφών και καθιζήσεων οδοστρώματος ενώ στην 3η γέφυρα (Belley) παρουσιάζεται επιδείνωση της ήδη καταπονημένης και χρήζουσας άμεσης συντήρησης γέφυρας.»

7. Τα ανωτέρω αναφερόμενα για την αναγκαιότητα και σπουδαιότητα διευθέτησης του ρέματος Ραφήνας επιβεβαιώνονται στο «Σχέδιο Δράσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων», που εκδόθηκε στις 30-10-2019 από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (ΑΔΑ: ΩΧΦΧ46ΜΚ6Π-ΩΛΨ). Στο εν λόγω Σχέδιο Δράσεων, το οποίο απεστάλη σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης για τις ενέργειές τους, έχουν περιληφθεί στο Παράρτημα Δ' οι χάρτες των περιοχών που έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας λόγω πλημμυρών και οι ζώνες υψηλής επικινδυνότητας πλημμύρας.

Ειδικά στον χάρτη της Αττικής, το ρέμα Ραφήνας απεικονίζεται σε όλο το μήκος του από την εκβολή του στη θάλασσα έως τη Λεωφόρο Σπάτων (μήκους 15 χλμ. περίπου) να ανήκει στις **περιοχές υψηλής επικινδυνότητας πλημμύρας** (κίτρινο χρώμα), σύμφωνα με τους Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας που έχει εκδώσει η Ειδική Γραμματεία Υδάτων, σε εφαρμογή της Κ.Υ.Α.31822/1542/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1108 Β' /2010) για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο. Επιπρόσθετα, απεικονίζεται η περιοχή της Παλλήνης που έχει κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης για το 2019.

8. Επιπλέον η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει αποστείλει τα εξής έγγραφα:

- το με αριθ. πρωτ. Α3501/23-08-2023 «Άμεση υλοποίηση μέτρων και δράσεων για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων στην Περιφέρεια Αττικής».
- το με αριθ. πρωτ. Α1841/05-10-2022 «Έργα και μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων – Προπαρασκευαστικές δράσεις εμπλεκόμενων φορέων» (ΑΔΑ: 6Μ1Β46ΝΠΙΘ-567) (ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β).

Στο εν λόγω Σχέδιο Δράσεων, το οποίο απεστάλη σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης για τις ενέργειές τους, έχουν περιληφθεί στο Παράρτημα Α' οι χάρτες περιοχών που έχουν κηρυχτεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Π.Π. λόγω πλημμυρών, σε παράθεση με τις ζώνες επικινδυνότητας πλημμυράς.

Το ρέμα Ραφήνας εμφανίζεται σε όλο το μήκος του από την εκβολή στη θάλασσα έως τη Λεωφ. Σπάτων στον Δ. Παλλήνης να ανήκει σε περιοχή υψηλής επικινδυνότητας πλημμύρας.

(<https://civilprotection.gov.gr/thematikoi-xartes-sxediwn-politikis-prostasias/hartes-periohon-poy-ehoyn-kiryhte-se-ektakti-anagki-logo-plimmyron-se-parathesi-me-tis-zones>)

- το με αριθ. πρωτ. Α1883/10-10-2022 «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων».

IV. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Κατά τη διάρκεια της μελέτης και της κατασκευής των έργων έχουν υποβληθεί τα κατωτέρω:

1. Κατά της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ασκήθηκαν στο ΣτΕ δύο αιτήσεις ακύρωσης, η 3017/2018 και η 2992/2018, εκ των οποίων η πρώτη (η 3017/2018 αίτηση ακύρωσης) **απορρίφθηκε με την 2145/2020 Απόφαση Συμβουλίου της Επικρατείας**, ενώ για τη δεύτερη δεν έχει έλθει σε γνώση της Υπηρεσίας μας η εκδίκασή της.
2. Κατά της Υπουργικής Απόφασης για την κατακύρωση των οριογραμμών (ΦΕΚ 328/Δ/18-6-2019) ασκήθηκαν δύο αιτήσεις ακύρωσης στο ΣτΕ (2866/2019 και 2881/2019). Με τις αποφάσεις 1359/2020 και 1360/2020, το ΣτΕ έκρινε ότι η επικύρωση του καθορισμού των οριογραμμών του ρέματος έπρεπε να γίνει με Π.Δ. και όχι με υπουργική απόφαση και ανέβαλε την έκδοση οριστικής απόφασης.

Κατόπιν των παραπάνω αποφάσεων του ΣτΕ, η **Υπηρεσία μας προέβη σε όλες τις διαδικασίες για την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος (ΦΕΚ 498/Δ/2021)** «Επικύρωση καθορισμού οριογραμμών ρέματος Ραφήνας από Χ.Θ. 0+000 έως Χ.Θ. 15+000 και ρέματος Βαλανάρη από Χ.Θ. 0+000 (θέση συμβολής στη Χ.Θ. 3+958 του ρέματος Ραφήνας) έως Χ.Θ. 2+000».

Και για τις δύο αιτήσεις ακύρωσης έχουν γίνει αιτήματα συνέχισης της δίκης και για τη δεύτερη αίτηση ακύρωσης έχουν γίνει επιπλέον δύο υποβολές από τους αιτούντες με πρόσθετους λόγους ακύρωσης.

Η εκδίκαση των ανωτέρω αιτήσεων ακύρωσης στο ΣτΕ έχει λάβει αναβολή για την 20/3/2024.

3. Κατά του Προεδρικού Διατάγματος για την κατακύρωση των οριογραμμών (ΦΕΚ 498/Δ/2021) ασκήθηκε μία επιπλέον αίτηση ακύρωσης στο ΣτΕ (3104/2021).

Η εκδίκαση της ανωτέρω αίτησης ακύρωσης στο ΣτΕ έχει λάβει αναβολή για την 20/3/2024.

4. Κατά του προσβαλλόμενου Προεδρικού Διατάγματος ασκήθηκε και **Αίτηση Αναστολής Εκτέλεσης εργασιών** (Ε 85/2023), η οποία **απορρίφθηκε** με την 85/2003 Απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ.
5. Στις 30-10-2023 ασκήθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών Αίτηση Ασφαλιστικών Μέτρων κατά του Ελληνικού Δημοσίου και αίτημα χορήγησης προσωρινής διαταγής διακοπής εργασιών, στο πλαίσιο του έργου «Διευθέτηση Οριοθέτηση ρέματος Ραφήνας», με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης 112449/2023 και Ειδικό Αριθμό Κατάθεσης 11215/2023.

Το αίτημα προσωρινής διαταγής συζητήθηκε στις 10-11-2023 και **απορρίφθηκε** με διάταξη της Πρόεδρου Υπηρεσίας του Πρωτοδικείου Αθηνών επί του σώματος, ενώ έχει οριστεί δικάσιμος για τις 28-2-2024.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τα περιβαλλοντικά θέματα που τίθενται στην Ερώτηση έχουν ήδη εξεταστεί ενδελεχώς στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) και αντίστοιχα έχουν προβλεφθεί όλα τα απαιτούμενα μέτρα περιορισμού των επιπτώσεων του έργου.

Η ΜΠΕ ελέγχθηκε από την αρμόδια για την έκδοση Περιβαλλοντικών Όρων Διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στη συνέχεια πέρασε από το στάδιο της διαβούλευσης.

Κατά τη φάση της διαβούλευσης εστάλη προς γνωμοδότηση σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και ειδικότερα στους Δήμους Ραφήνας - Πικερμίου, Σπάτων-Αρτέμιδας, Παλλήνης και Παιανίας και έλαβε θετική γνωμοδότηση από τα Δημοτικά Συμβούλια των Δήμων Ραφήνας - Πικερμίου, Σπάτων-Αρτέμιδας και Παλλήνης, καθώς και από το Περιφερειακό Συμβούλιο Αττικής και από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής της Περιφέρειας Αττικής.

Όλα τα προβλεπόμενα από τη μελέτη έργα έλαβαν Περιβαλλοντική Αδειοδότηση με την ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/49828/981/27-07-2018 (ΑΔΑ: 6Π1Ρ4653Π8-13Τ) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία εγκρίθηκαν οι Περιβαλλοντικοί Όροι για την κατασκευή και λειτουργία του έργου «Διευθέτηση – Οριοθέτηση Ρέματος Ραφήνας».

Κατά της ανωτέρω Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ασκήθηκε στο ΣτΕ η 3017/2018 αίτηση ακύρωσης, στην οποία θίγονταν περιβαλλοντικά ζητήματα, τα οποία εξετάστηκαν και κρίθηκαν και η αίτηση ακύρωσης απορρίφθηκε με την 2145/2020 Απόφαση ΣτΕ.

Η αναγκαιότητα κατασκευής έργων διευθέτησης στο ρέμα Ραφήνας έχει καταδειχτεί σε όλες τις προηγούμενες μελέτες, καθώς και από τη διαχρονική συμπεριφορά του ρέματος σε πλημμυρικά επεισόδια και προκύπτει από πολλούς παράγοντες, όπως το έντονο πρόβλημα πλημμυρών στην περιοχή, η ανάγκη οριοθέτησης και προστασίας της κοίτης του ρέματος και η προστασία του ρέματος από μεγάλες προγραμματιζόμενες πολεοδομικές παρεμβάσεις πλησίον του, όπως οι οδικές αρτηρίες της συνέχειας της Ελευθέρας Λεωφόρου Αθηνών - Σπάτων και η Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) Βορείων Μεσογείων. **Η αναγκαιότητα κατασκευής των έργων αναγνωρίζεται επίσης και από την ως άνω 2145/2020 Απόφαση ΣτΕ (παρ. 16).**

Το ρέμα Ραφήνας, σε όλο το μήκος του από την εκβολή του στη θάλασσα έως τη Λεωφόρο Σπάτων (μήκους 15 χλμ. περίπου), ανήκει στις περιοχές υψηλής επικινδυνότητας πλημμύρας, σύμφωνα με τους Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας που έχει εκδώσει το ΥΠΕΝ. Η αντιπλημμυρική προστασία των περιοχών της λεκάνης απορροής του ρέματος Ραφήνας είναι

σήμερα ελλιπής και ανεπαρκής. Οι Δήμοι της περιοχής αιτούνται συνεχώς την επίσπευση του έργου διευθέτησης, καθώς τα τελευταία χρόνια έχουν τεθεί πολλές φορές σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας λόγω πλημμύρας. Μέχρι σήμερα, τόσο οι Δήμοι όσο και η Περιφέρεια Αττικής λαμβάνουν προσωρινά μέτρα σε κάθε ενδεχόμενη πλημμύρα για την αποφυγή ανθρώπινων απωλειών. Η οριστική λύση όμως του προβλήματος μπορεί να δοθεί μόνο με την υλοποίηση του έργου διευθέτησης σε όλο το μήκος του ρέματος. Ως εκ τούτου, τυχόν διακοπή των εργασιών, επιτείνει τον πλημμυρικό κίνδυνο στην περιοχή και θέτει σε κίνδυνο το κοινωνικό σύνολο.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. Χάρτης Επικινδυνότητας Πλημμύρας
2. Το υπ. αριθ. 2383/11-4-2013 έγγραφο του Δ. Ραφήνας
3. Το υπ. αριθ. 3552/18-4-2013 έγγραφο του Δ. Ραφήνας
4. Το από 16-4-2021 έγγραφο του Δ. Σπάτων
5. Το υπ. αριθ. 35775/14-11-2019 έγγραφο του Δ. Παλλήνης.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Χρονολογικό Αρχείο
2. Φ. Βουλή
3. Διευθύντρια
4. Τμήμα α
5. Μ. Ντζοίδου

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΣΤΡΑΝΤΑ
ΠΟΛ/ΚΟΣ ΜΗΧ/ΚΟΣ με Α' β.